

Η πράσινη οικονομία είναι η προσπάθεια συμβίβασμού δύο βασικών και –φαινομενικά– αντικρουσόμενων αναγκών: για οικονομική ανάπτυξη και για προστασία του περιβάλλοντος. Στην πραγματικότητα περιβάλλοντος και ανταγωνιστικότητα είναι έννοιες συμπληρωματικές και όχι αλληλοσύγκρουσμενές, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί ουσιαστική συνθήκη για ισχυρή ανταγωνιστικότητα και συνεπώς βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Η πράσινη επιχειρηματικότητα αποτελεί μια σύγχρονη μορφή οικονομικής δραστηριότητας που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων για κερδοφορία και ανάπτυξη, αλλιώς ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη την περιβαλλοντική διάσταση, αντιμετωπίζοντάς την σαν ευκαιρία και όχι σαν εμπόδιο. Ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο επιδιώκουν να συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής, μέσα από επενδύσεις που πραγματοποιούν στην έρευνα και την ανάπτυξη πράσινων τεχνολογιών και πρακτικών.

Η πράσινη επιχειρηματικότητα είναι από τους βασικούς άξονες της ευρωπαϊκής πολιτικής, ενώ εδραιώνεται σιγά σιγά και στην Ελλάδα, στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις κοινοτικές πολιτικές αλλιώς και εκμετάλλευσης των σχετικών ευκαιριών χρηματοδότησης που προκύπτουν μέσα από τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Πράσινη Επιχειρηματικότητα

Η ευρωπαϊκή πολιτική για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πράσινη επιχειρηματικότητα

Βασικός στόχος της Γενικής Διεύθυνσης για τις Επιχειρήσεις και τη Βιομηχανία της ΕΕ είναι η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης με δράσεις που ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις θεωρούνται πια άμεσα συνδεδεμένες με τα ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης, και κάθε ευρωπαϊκή επιχειρηση έχει να παίξει τον ρόλο της στην καθιέρωση και ενδυνάμωση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Στρατηγική της Λισαβόνας έθεσε τον στόχο για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής οικονομίας που θα στηρίζει την ανάπτυξη και θα δημιουργεί υψηλής ποιότητας θέσεις εργασίας. Το Πρόγραμμα της Λισαβόνας ανανεώθηκε το 2005 με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, στο πλαίσιο της οποίας ενθαρρύνεται η βιώσιμη αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Η νέα στρατηγική επαναλαμβάνει το σκεπτικό ότι οι παρούσες ανάγκες πρέπει να καθισφθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπονομεύεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καθύψουν τις δικές τους ανάγκες.

Οι προτεραιότητες της ευρωπαϊκής πολιτικής για το περιβάλλον αντικατοπτρίζονται και στο νέο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (Competitiveness and Innovation Framework Programme – CIP), που απευθύνεται κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME), ενθαρρύνει δράσεις πράσινης επιχειρηματικότητας μέσω του προγράμματος Eco-Innovation. Σκοπός του Eco-Innovation είναι

να γεφυρώσει το χάσμα που υπάρχει μεταξύ έρευνας και αγοράς στον τομέα των φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών, σε ολόκληρη την Ευρώπη, παρέχοντας στήριξη σε οικολογικά, καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες κατά τη φάση του πλαναρισμάτος και της επέκτασής τους στην αγορά, προκειμένου να εξασφαλιστεί η εμπορική τους επιτυχία.

Επίσης, υλοποιείται το πρόγραμμα Έξυπνη Ενέργεια Ευρώπη (Intelligent Energy Europe – IEE), σκοπός του οποίου είναι η ενθάρρυνση της ορθολογικής χρήσης της ενέργειας, προώθηση των εναπλακτικών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η καθιέρωση νέων πηγών ενέργειας για τις μεταφορές. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο της ΕΕ για τη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς, ώστε να γίνει εφικτή η εκμετάλλευση όλων των ευκαιριών για την εξικονόμηση ενέργειας στην Ευρώπη.

Τέλος, μέρος του CIP αποτελεί και το πρόγραμμα "Βοήθεια για την Περιβαλλοντική Συμμόρφωση των MME" (Environmental Compliance Assistance Programme (ECAP) for SMEs). Το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή νομικής βοήθειας και συμβουλών προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να διευκολύνει τη συμμόρφωσή τους ως προς την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Επιπλέον, το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δίκτυα υποστήριξης, διευκολύνει την πρόσβαση σε συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και υλοποιεί δράσεις για την ενημέρωση των MME σε περιβαλλοντικά θέματα.

Ένα ακόμη ευρωπαϊκό πρόγραμμα που χρηματοδοτεί δράσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αναπροσαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος, είναι το πρόγραμμα LIFE+ για την περίοδο 2007-2013. Το LIFE+ αποτελείται από τρία θεματικά σκέλη: "φύση και βιοποικιλότητα", "πολιτική και διακυβέρνηση σε θέματα περιβάλλοντος" και "ενημέρωση και επικοινωνία".

Στις 16 Ιουλίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, ένα Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή και τη Βιώσιμη Βιομηχανική Πολιτική, το οποίο έχει στόχο να μετατρέψει τις σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις σε οικονομικές ευκαιρίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο του Σχεδίου προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με παράλληλη βελτίωση της περιβαλλοντικής τους επίδοσης.

Επιπλέον, τον Μάιο του 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση σχετικής μελέτης για τομεακές προσεγγίσεις ως μέρος ενός κλιματικού πλαισίου μετά το 2012. Η μελέτη, με την τεχνική "απόδειξης της σύλληψης" (proof-of-concept) θα εστιάσει σε συγκεκριμένους τομείς της βιομηχανίας και στη δυνατότητα πλειονυργίας των τομεακών προσεγγίσεων τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Ειδικά όσον αφορά το θέμα της σχέσης μεταξύ ανταγωνιστικότητας, ενέργειας και περιβάλλοντος, η Επιτροπή συνέστησε και μια Ομάδα Υψηλού Επιπέδου (High-Level Group) προκειμένου να εξετάσει το θέμα. Η ομάδα συστάθηκε το 2006 και προσέφερε εξειδικευμένες συμβουλές για τη διαμόρφωση πολιτικής με στόχο τη σφαιρική προσέγγιση για την ανάπτυξη σχετικής νομοθεσίας και κανόνων.

Το 2005 η Επιτροπή εξέδωσε "Οδηγία για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού" (Οδηγία 2005/32/EK), προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο παράγοντας της προστασίας του περιβάλλοντος λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό ενεργοβόρων υποκευών και προϊόντων.

Πέρα από τις δεσμευτικές διατάξεις και οδηγίες, η Επιτροπή ενθαρρύνει και τις εθελοντικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη Περιβαλλοντικών Συμφωνιών μεταξύ μερών που επιθυμούν να ασχοληθούν με συγκεκριμένα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Τέλος, στο πνεύμα της ενθάρρυνσης των επιχειρήσεων για πρωτοβουλίες και καινοτομίες που προστατεύουν το περιβάλλον

To Enterprise Europe Network - Hellas για την πράσινη επιχειρηματικότητα

Το Enterprise Europe Network - Hellas, ο ελληνικός κόμβος του ευρωπαϊκού δικτύου Enterprise Europe Network για τις επιχειρήσεις, παρέχει υποστήριξη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προκειμένου να αξιοποιήσουν το δυναμικό τους και την ικανότητά τους για καινοτομία. Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέλη του δικτύου ενημερώνουν και παρέχουν βοήθεια σε θέματα ευρωπαϊκής νομοθεσίας, προτύπων και πολιτικών, συμπεριλαμβανόμενων βέβαια και αυτών που έχουν να κάνουν με το περιβάλλον.

Μέσω του Δικτύου, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να αναζητήσουν συνεργασίες και ευκαιρίες χρηματοδότησης, τόσο για την έρευνα και την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον, όσο και για την προώθησή τους στην αγορά.

Το Δίκτυο Enterprise Europe Network – Hellas συντονίζεται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και λειτουργεί ήδη από τον Ιανουάριο του 2008.

και προωθούν την οικολογική συνείδηση, η Γενική Διεύθυνση για το Περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει καθιερώσει τον θεσμό των Ευρωπαϊκών Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον. Τα βραβεία απονέμονται σε επιχειρήσεις που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, συνδυάζοντας καινοτομία, οικονομική βιωσιμότητα και οικολογική συνείδηση.

Ευρωπαϊκή Εκστρατεία και Εβδομάδα για την Αειφόρο Ενέργεια

Η εκστρατεία "Αειφόρος Ενέργεια Ευρώπη" είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με σκοπό να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας, των καθαρών μεταφορών και των εναλλακτικών καυσίμων.

Στο πλαίσιο της Εκστρατείας διοργανώνεται από το 2007 και η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Αειφόρη Ενέργεια (EU Sustainable Energy Week - EUSEW), υπό την αιγιάλη της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας και Μεταφορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με τη συνεργασία πολλών ευρωπαϊκών οργανισμών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η Εβδομάδα για την Αειφόρη Ενέργεια αποτελεί σημείο αναφοράς για τα θέματα αειφόρου ενέργειας στην Ευρώπη και καλύπτει θεματικά όλους τους τομείς και κλάδους που εμπλέκονται στην ανάπτυξη της αειφόρου ενέργειας (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θέματα ευρωπαϊκής και τοπικής πολιτικής, νομοθεσία, εκπαίδευση και ενημέρωση, κατασκευές, μεταφορές κ.λπ.).

Η Ευρωπαϊκή Πύλη για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Η Ευρωπαϊκή Πύλη για την Αειφόρο Ανάπτυξη παρέχει πληροφορίες για τη Στρατηγική Αειφόρου Ανάπτυξης της ΕΕ και τις βασικές προκλήσεις της, την πορεία της εφαρμογής της και τις δράσεις της ΕΕ και άλλων φορέων σχετικά με τους επιτά βασικούς τομείς της Στρατηγικής: Κλιματική αλλαγή και καθαρή ενέργεια, Βιώσιμες μεταφορές, Βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων, Δημόσια υγεία, Κοινωνική ενσωμάτωση, δημογραφία και μετανάστευση, Παγκόσμια φτώχεια.

Οι επισκέπτες της πύλης μπορούν να βρουν επίσημες ανακοινώσεις και εκδόσεις σχετικά με τη Στρατηγική για την Αειφόρο Ανάπτυξη, κείμενα πολιτικής, πληροφορίες για τις επιμέρους δράσεις των κρατών μελών κ.ά.

Γενική Διεύθυνση για τις Επιχειρήσεις και τη Βιομηχανία

<http://ec.europa.eu/enterprise>

Πρόγραμμα Πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP)

<http://ec.europa.eu/cip/>

Πρόγραμμα Eco-Innovation

<http://ec.europa.eu/environment/etap/ecoinnovation/>

Πρόγραμμα "Εξυπηρευόμενη Ευρώπη"

<http://ec.europa.eu/energy/intelligent>

Πρόγραμμα "Βοήθεια για την Περιβαλλοντική Συμμόρφωση των ΜΜΕ"

<http://ec.europa.eu/environment/sme>

Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την Ανταγωνιστικότητα, την Ενέργεια και το Περιβάλλον

http://ec.europa.eu/enterprise/environment/energy/hlg_en.htm

Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση

http://ec.europa.eu/growthandjobs/index_en.htm

Οδηγία 2005/32/EK

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/el/oi/2005/_191/_19120050722el00290058.pdf

Πρόγραμμα LIFE+

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

Ευρωπαϊκά Βραβεία Επιχειρήσεων για τη Περιβαλλοντική Συμμόρφωση

http://ec.europa.eu/enterprise/awards/index_en.htm

Enterprise Europe Network

<http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu>

Enterprise Europe Network – Hellas

<http://www.enterprise-hellas.gr>

Εκστρατεία "Αειφόρος Ενέργεια Ευρώπη"

<http://www.sustenergy.org>

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Αειφόρη Ενέργεια

<http://www.eusew.eu/>

Ευρωπαϊκή Πύλη για την Αειφόρο Ανάπτυξη

<http://ec.europa.eu/sustainable>

ECO-innovation
WHEN BUSINESS MEETS THE ENVIRONMENT

Η πράσινη επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο του έντονου διεθνούς και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για την προστασία του περιβάλλοντος και την επιδίωξη συμβιβασμού των εννοιών της ανταγωνιστικότητας και της οικολογικής συνειδητούσης, αρκετές πρωτοβουλίες έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους και στην Ελλάδα. Αν και μέχρι σήμερα οι πράσινες τεχνολογίες δεν έχουν πλάβει στην χώρα μας την προσοχή που τους αξίζει, ειδικά στο χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τις οποίες η Ελλάδα διαθέτει άφθονους πόρους (ηλιοφάνεια, ανέμους), ωστόσο υπάρχει δυνατότητα για την προσεκτική επενδύσεων και την ανάπτυξη σημαντικών επιδόσεων σε τομείς όπως τα βιοκάυσιμα και τα βιομάζα.

Είναι γεγονός ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις που έχουν ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή πράσινου τεχνολογικού εξοπλισμού ή λαμβάνουν σημαντικά υπόψη την περιβαλλοντική διάσταση είναι λίγες, κατά κύριο λόγο μικρομεσαίες. Απαιτείται συνέπως η δημιουργία ενός ευνοϊκότερου κλίματος για την ενίσχυση του κλάδου, αφενός με την παροχή οικονομικών κινήτρων, αφετέρου με τον σχεδιασμό στοχευμένων δράσεων για την ανάπτυξη πράσινων προϊόντων και τεχνολογιών. Η πράσινη επιχειρηματικότητα μπορεί να ασκηθεί και στην Ελλάδα με τρόπους που καθύπιτουν όλους τους τομείς της οικονομίας, στην παραγωγή και εμπορία πιστοποιημένων προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, στις τοπικές παραδοσιακές επαγγελματικές δραστηριότητες, στις υπηρεσίες ανακύκλωσης, στην αειφόρο παραγωγή ενέργειας.

Μέχρι το 2020 υπολογίζεται ότι οι επενδύσεις στις "πράσινες" τεχνολογίες θα αυξηθούν στο 17%, από 4% που είναι σήμερα. Το αντίστοιχο ποσοστό για την παγκόσμια αγορά το 2007 ανερχόταν ήδη στο 9,4%, σύμφω-

να με στοιχεία του Συνδέσμου Εταιρειών Φωτοβιοληταϊκών. Οι παγκόσμιες επενδύσεις σε παραγωγικές μονάδες εναλλακτικής ενέργειας (αιολική, φωτοβιοληταϊκή, βιοκαύσιμα) ανήλθαν το 2007 σε 84,5 δισ. δολαρία, ενώ για την ίδια χρονιά ο κύκλος εργασιών σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ελλάδα ήταν 450 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά τις θέσεις απασχόλησης στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην Ελλάδα απασχολούνται ήδη περίπου 5.000 άτομα, κυρίως στους τομείς των ηλιοθερμικών, των φωτοβιοληταϊκών και των αιολικών. Η εγκατάσταση 2.500 φωτοβιοληταϊκών (αρκετά από τα οποία θα παράγονται εγχώρια) στα επόμενα χρόνια, αναμένεται να δημιουργήσει ακόμη 8.750 θέσεις εργασίας δεκαετούς διάρκειας.

Ημερίδα για την Πράσινη Επιχειρηματικότητα

Καινοτόμες ιδέες, προϊόντα και τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον παρουσιάστοκαν σε ημερίδα που διοργανώθηκε στις 8 Ιουλίου στην Αθήνα από το Υπουργείο Εξωτερικών, το ΕΒΕΑ, το ΤΕΕ, τον ΣΕΒ και το ΕΜΠ. Σκοπός της ημερίδας ήταν να γίνει μια πρώτη καταγραφή και παρουσίαση των ελληνικών επιχειρήσεων και της επιστημονικής έρευνας ελληνικών πανεπιστημών και ερευνητικών κέντρων που διαθέτουν πρωτοποριακά προϊόντα, τεχνογνωσία και τεχνολογίες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς και να προωθηθεί η χρηματοδότηση τέτοιων ενεργειών και εγχειρομάτων από τις τράπεζες και τις εταιρείες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων (venture capital).

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας, στην οποία παρέστησαν μεταξύ άλλων ο Πρόε-

δρος της Δημοκρατίας Κάρολος Παπούλιας και ο Πρόεδρος της Βουλής Δημήτρης Σιούφας, παρουσιάστοκαν οι προτάσεις, τα παραδείγματα και οι πρακτικές που ακολουθούνται όσον αφορά την ανάπτυξη της "Πράσινης Επιχειρηματικότητας" καθώς και οι προτάσεις αξιοποίησή τους και οι δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχονται ώστε η "πράσινη επιχειρηματικότητα" να αποτελέσει δυναμικό τομέα, ενισχύοντας την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας.

Η πρωτοβουλία για τη διοργάνωση της ημερίδας χαρακτηρίστηκε από τον κ. Σιούφα ως "έκφραση μιας καθολικής κινητοποίησης για την προστασία του περιβάλλοντος και, ταυτόχρονα, μια έμπρακτη συμμετοχή στην παγκόσμια μάχη για το περιβάλλον". Ο κ. Σιούφας τόνισε το γεγονός ότι η ιδέα της πράσινης επιχειρηματικότητας κερδίζει έδαφος στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική.

Εξάλλου, η πράσινη, εξωστρέφης επιχειρηματικότητα δεν σημαίνει απλώς ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, αλλά ενίσχυση ευρύτερα της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, όπως υπογράμμισε στην ομιλία της η Υπουργός Εξωτερικών Ν. Μπακογιάννη, η οποία συνέχισε λέγοντας ότι η προώθηση της οικοδομικής καινοτομίας σημαίνει, επίσης, ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της χώρας ως προς την εκπλήρωση των διεθνών υποχρέωσεών της σε σχέση με το περιβάλλον.

Από την πλευρά του, ο Υφυπουργός Εξωτερικών Π. Δούκας επισήμανε πως η ημερίδα για την Πράσινη Επιχειρηματικότητα, η πρώτη μιας σειράς ημερίδων με στόχο την ανάδειξη της Ελλάδας την γνώσης και της δημιουργίας, έχει ως στόχο τη γνωριμία και συνεργασία ερευνητών και επιχειρηματιών και την περαιτέρω χρηματοδότηση πράσινων τεχνολογιών.

Η πράσινη ενέργεια και η πράσινη επιχειρηματικότητα σε αριθμούς

- 84,5 δισ. δολαρία επενδύθηκαν το 2007 σε παραγωγικές μονάδες εναλλακτικής ενέργειας
- 450 εκατ. ευρώ ήταν ο κύκλος εργασιών το 2007 στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα
- 6,6 φορές αυξήθηκαν οι επενδύσεις στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παγκοσμίως, κατά το διάστημα 1998-2007
- 6.650 GWh προβλέπεται να είναι η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές το 2010, ενώ το 2015 προβλέπεται να ανέλθει σε 12.650 GWh και το 2020 σε 22.000 GWh
- 5.000 άτομα απασχολούνται ήδη στην Ελλάδα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- 15.000 εργαζόμενους απασχολεί στην Ελλάδα ο τομέας διαχείρισης στερεών και τοξικών αποβλήτων
- 1.200 άτομα απασχολούνται στην Ελλάδα στον τομέα προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
- 13,5 θέσεις εργασίας δημιουργούνται για κάθε εκατομμύριο ευρώ που επενδύεται στον τομέα ενέργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων
- Το 0,4%-3% της συνολικής απασχόλησης παγκοσμίως ασχολείται με την πράσινη επιχειρηματικότητα, ενώ στην Ευρώπη των 15 το αντίστοιχο ποσοστό είναι κατά μέσο όρο 1,3%
- 500.000 θέσεις εργασίας το χρόνο μπορούν να δημιουργούν οι πράσινες επενδύσεις (το ποσοστό αντιστοιχεί στο 3% των ανέργων της ΕΕ)
- 10 εκατ. εργαζόμενοι απασχολούνται παγκοσμίως στον τομέα της ανακύκλωσης.

Ευκαιρίες χρηματοδότησης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ II) ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προώθηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας στο πλαίσιο της γενικότερης εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 (ΕΣΠΑ). Στους βασικούς στόχους του, άλλωστε, συμπεριλαμβάνονται οι ανάπτυξη της υγιούς, αειφόρου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας και η ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας με σεβασμό στο περιβάλλον και την αειφορία.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2 του ΕΠΑΝ II "Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας" επιδιώκει την επέκταση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας ως μόνις διεξόδου για την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας.

Συνολικά έχουν οριστεί δύο κύριες κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων, εκ των οποίων η πρώτη είναι αυτή που υποστηρίζει επενδύσεις που αποβλέπουν στην ενίσχυση της παρουσίας των ελληνικών επιχειρήσεων στην εγχώρια αγορά και τις διεθνείς αγορές, την προσασία του περιβάλλοντος και την επιχειρηματική αξιοποίησή του, την εφαρμογή ολοκληρωμένων και καινοτόμων παρεμβάσεων για τον εκσυγχρονισμό – αναδιάταξη του τουριστικού τομέα, την κινητοποίηση επενδύσεων στον τομέα του πολιτισμού και την επιχειρηματική αριστεία. Στην δεύτερη κύρια κατηγορία προβλέπονται ενισχύσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας (ίδρυση νέων επιχειρήσεων από ομάδες περιορισμένης

επιχειρηματικότητας, ειδικές ομάδες πληθυσμού, ευρύτερες κοινωνικές ομάδες).

Επιπλέον, ο Άξονας Προτεραιότητας 4 "Ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της χώρας και ενίσχυση της αειφορίας" επιδιώκει την εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την ένταξη της στα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ενέργειας, την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ειδικότερα όσον αφορά τον τομέα της Ενέργειας, στο ΕΠΑΝ II προβλέπονται παρεμβάσεις που θα συμβάλλουν, τόσο στον σταδιακό περιορισμό της εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο με την προώθηση των ενεργειακών δικτύων του φυσικού αερίου και του πηλεκτρισμού και την περαιτέρω διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζυγίο, όσο και στην ενδυνάμωση του γεωστρατηγικού ρόλου της χώρας στον ενεργειακό χάρτη της ευρύτερης περιοχής, μέσω της ένταξης της χώρας στα μεγάλα διεθνή δίκτυα.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη λαμβάνει επίσης υπόψη του τη διάσταση της επιχειρηματικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς διατυπώνει τους στόχους και τις προτεραιότητές του με τρόπο ώστε να συνάδουν με τους γενικότερους αναπτυξιακούς στόχους του ΕΣΠΑ.

Σύμφωνα με τη στρατηγική του προγράμματος, η εξισορροπημένη και αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος προωθεί ταυτόχρονα στόχους που συνδέονται άρροντα με την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον. Η αειφόρος ανάπτυξη και η ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς εμπεριέχουν τη χωρική διάσταση, η οποία αναδεικνύεται με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, μια από τις βασικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ.

Με τον τρόπο αυτό, εισάγεται η χωρική διάσταση στη στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, καθώς και ο προβληματισμός περί συγκεκριμένων στοιχείων που προκύπτουν από τη θεώρηση της γεωγραφικής – φυσικής διάστασης του χώρου.

Φορείς και πρωτοβουλίες

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Προστασία Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ)

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ) είναι εθνικό μέλος της Ευρωπαϊκής Συνομισοπονίας των Συνδέσμων Προστασίας Περιβάλλοντος FEAD καθώς και συλλογικό μέλος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).

Σκοποί του ΠΑΣΕΠΠΕ είναι, μεταξύ άλλων, η προβολή και η βελτίωση του θεμικού πλαισίου που διέπει την άσκηση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων όπου του φάσματος προστασίας Περιβάλλοντος καθώς και την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας προς τις ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διαρκής ενημέρωση των μελών σε θέματα ενδιαφερόντων τους (νομοθεσίας τεχνολογίας, οικονομίας) και η συμπλογική εκπροσώπηση των μελών του Συνδέσμου απένanti σε δημόσιες αρχές του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού.

Στην δικτυακό τόπο του ΠΑΣΕΠΠΕ λειτουργεί ηλεκτρονική βιβλιοθήκη που περιλαμβάνει νομοθετικές διατάξεις, τεχνικά θέματα, διεθνείς εξελίξεις, οδηγίες καλής πρακτικής, εκπαιδευτικό υλικό και άλλες περιβαλλοντικές πληροφορίες. Στις δραστηριότητές του συμπεριλαμβάνεται και η διοργάνωση του εθνικού σκέπλου των Ευρωπαϊκών Βραβείων Περιβάλλοντος για τις Επιχειρήσεις.

Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ)

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας είναι ο εθνικός φορέας για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών, της Ορθολογικής Χρήσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Το ΚΑΠΕ δραστηριοποιείται, στο πλαίσιο της εθνικής και κοινωνικής πολιτικής και νομοθεσίας, για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη, υποποιώντας καινοτόμα έργα και σημαντικές δράσεις για τη διάδοση και εδραίωση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών. Δρα ως ερευνητικό και τεχνολογικό κέντρο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αναπτύσσοντας εφαρμοσμένη έρευνα για τις νέες ενεργειακές τεχνολογίες και υποστηρίζοντας την εφαρμογή και διείσδυση τους στην αγορά. Ταυτόχρονα, ως Εθνικό Κέντρο Ενέργειας, δραστηριοποιείται σε θέματα ενεργειακού σχεδιασμού και πολιτικής.

Στον δικτυακό τόπο του ΚΑΠΕ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν πληροφορίες σχετικά με το εθνικό και το κοινωνικό πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την Εξοικονόμηση Ενέργειας, μελέτες και στατιστικά δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με τα έργα που υλοποιεί το ΚΑΠΕ. Λειτουργεί επίσης πληκτρονική βιβλιοθήκη που περιλαμβάνει εκδόσεις του ΚΑΠΕ, επιστημονικές δημοσιεύσεις σε περιοδικά και συνέδρια κ.πλ.

Τέλος, το ΚΑΠΕ παρέχει τεχνοοικονομικές υπηρεσίες σε ιδιώτες, επενδυτές και επιχειρήσεις σχεπικά με τη διερεύνηση των δυνατοτήτων για την ένταξη των τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Ορθοιλογικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας και την επιτυχημένη εφαρμογή τους σε σημαντικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Ελληνικά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον

Το ελληνικό σκέλος του διαγωνισμού των Ευρωπαϊκών Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον διοργανώνεται από τον ΠΑΣΕΠΠΕ, με σκοπό να δοθεί η διανομή στις ελληνικές επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στον ευρωπαϊκό αυτό θεσμό, αναδεικνύοντας τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις ανάμεσα στις μεγαλύτερες εταιρείες της Ευρώπης.

Οι εταιρείες διαγωνίζονται σε τέσσερις κατηγορίες: Περιβαλλοντική Διαχείριση, Οικολογικό Προϊόν, Καθαρή Τεχνολογία, Αειφόρος Κατασκευή. Οι επιχειρήσεις που βραβεύονται στο ελληνικό σκέλος του διαγωνισμού, συμμετέχουν αυτόμata στην αντίστοιχη ευρωπαϊκή διοργάνωση, η οποία διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια. Μέχρι σήμερα ο διαγωνισμός των ελληνικών βραβείων έχει πραγματοποιηθεί δύο φορές (2004-2005 και 2006-2007).

Διαγωνισμός "Πράσινα Όνειρα"

Ο διαγωνισμός "Πράσινα Όνειρα" είναι μια πρωτοβουλία της Λέσχης Επιχειρηματικότητας και του ALBA Graduate School, με τη συνεργασία του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας (TANEO). Διοργανώνεται με σκοπό να συνδυάσει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με τις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η μέριμνα για το περιβάλλον.

Στον φετινό διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν επιχειρηματικές ιδέες πρωτότυπες, καινοτόμες και διαφορετικές που να ανοίγουν νέους δρόμους στην παραγωγική διαδικασία ή στο εμπόριο, να είναι ικανές να παράδουν κέρδος και αξία ενώ παράλληλα και αποδεδειγμένα να βελτιώνουν το περιβάλλον με ορατό και μετρήσιμο τρόπο.

Οι καλύτερες από αυτές τις ιδέες θα παρουσιαστούν το Νοέμβριο σε ένα "Φεστιβάλ Ιδεών", ενώ αυτές που θα ξεκωρίσουν θα πλάβουν χρηματικό έπαθλο ύψους 3.000 ευρώ. Τέλος, ο πρώτος νικητής του διαγωνισμού θα έχει την ευκαιρία να υλοποιήσει την ιδέα του με τη βοήθεια μιας ομάδας καταξιωμένων ελλήνων επιχειρηματιών.

Πράσινες καινοτομίες σε ελληνικές επιχειρήσεις

ECOELASTIKA: Αξιοποιώντας μεταχειρισμένα ελαστικά

Το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης μεταχειρισμένων ελαστικών Ecoelastika AE δημιουργήθηκε από τους κυριότερους εισαγωγείς ελαστικών στην Ελλάδα με σκοπό τη συλλογή των μεταχειρισμένων ελαστικών, την προσωρινή τους αποθήκευση, τη μεταφορά, την αξιοποίηση και την επαναχρησιμοποίησή τους από τη βιομηχανία.

Μέσα στο 2007 η Ecoelastika διαχειρίστηκε συνολικά 46.697 τόνους μεταχειρισμένων ελαστικών, εκ των οποίων το 78,5% ανακυκλώθηκε ενώ το 14,2% αξιοποιήθηκε ενεργειακά στην τοιμεντοβιομηχανία. Στην Ecoelastika συμμετέχουν όλες οι εταιρίες εισαγωγής ελαστικών και οχημάτων που δραστηριοποιούνται στην Ελλαδικό χώρο. Στόχος της Ecoelastika μέχρι τον Ιούλιο του 2006 ήταν να αξιοποιείται τουλάχιστον το 65% της συνολικής ποσότητας των μεταχειρισμένων ελαστικών που απορρίπτονται εποισώς στην χώρα μας, εκ των οποίων το 10% τουλάχιστον θα πρέπει να ανακυκλώνεται. Οι στόχοι αυτοί υπερκαλύπτονται. Οι ποσότητες που απορρίπτονται εποισώς στην χώρα μας, εκ των οποίων το 85% της συνολικής ποσότητας των μεταχειρισμένων ελαστικών.

Τη συλλογή, μεταφορά και ανακύκλωση των ελαστικών από τα μέρη της Ecoelastika σε μια πρότυπη μονάδα ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ελαστικών στη ΒΙΠΕ Κομοτηνής πραγματοποιεί η εταιρεία HELESI S.A., που έχει βραβευθεί από τη Λέσχη Επιχειρηματικότητας με το βραβείο "Διεθνούς Επίδοσης" (Βραβεία Επιχειρηματικότητας Κούρος 2006).

i

Οι παρουσιάσεις της πημέριδας για την Πράσινη Επιχειρηματικότητα

<http://www.acci.gr/announce/greenbiz-presentations.htm>

http://www.mfa.gr/www.mfa.gr/Articles/el-GR/ts080708_alp_1431.htm

ΕΣΠΑ

<http://www.espa.gr>

Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα

<http://www.antagonistikotita.gr/>

Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

<http://www.epper.gr/>

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ)

<http://www.paseppe.gr/>

ΚΑΠΕ

http://www.cres.gr/kapec/index_gr.htm

Ευρωπαϊκά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον

<http://ec.europa.eu/environment/awards>

Διαγωνισμός "Πράσινα Όνειρα"

<http://www.alba.edu.gr/greendreams>

TITAN: Αξιοποιώντας την Ιπτάμενη Τέφρα

Η ιπτάμενη τέφρα, που παράγεται σαν υπόλοιπο της καύσης άνθρακα σε σταθμούς παραγωγής πλεκτρικής ενέργειας, θεωρείται συνήθως απόβλιτο. Πάνω από 400 εκατομμύρια τόνοι ιπτάμενης τέφρας παράγονται παγκοσμίως ανά έτος και το 90% της ποσότητας αυτής θάβεται ή καταλήγει σε διαμορφωμένες λίμνες απόθεσης.

Ωστόσο, η ιπτάμενη τέφρα μπορεί να αξιοποιηθεί από την τοιμεντοβιομηχανία, καθώς και να επεξεργαστεί ετσι ώστε να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμη ύλη. Η τοιμεντοβιομηχανία TITAN δημιούργησε την Separation Technologies LLC, μια θυγα-

τρική εταιρεία στην ΗΠΑ, που ανέπτυξε μια μέθοδο για την βελτίωση της ποιότητας της τέφρας και την ομογενοποίησή της, ώστε να μπορεί να ανακυκλώνεται και να επαναχρησιμοποιείται. Η εν πλάνω τεχνολογία αφορά την επεξεργασία της τέφρας με ηλεκτροστατική μέθοδο, χωρίς να χρησιμοποιούνται πρόσθετα χημικά και χωρίς να εκπέμπεται διοξείδιο του άνθρακα.

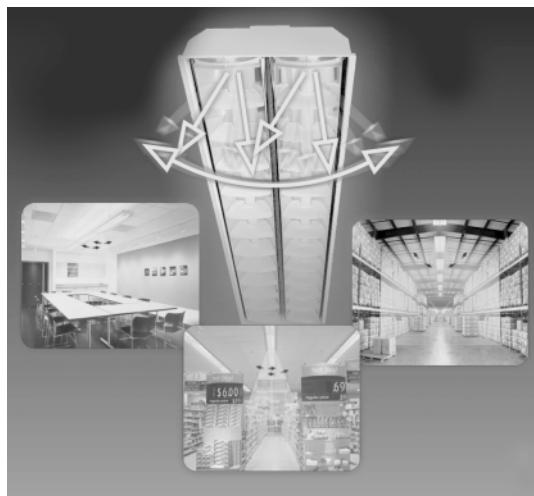
Τα τελικά προϊόντα είναι ένα υλικό που χρησιμοποιείται στην κατασκευή τοιμέντου και ένα καύσιμο που χρησιμοποιείται στους σταθμούς παραγωγής ενέργειας. Η διαδικασία έχει πολλαπλά οφέλη, τόσο περιβαλλοντικά όσο και οικονομικά: περιορίζεται ο χρήση των αποθεμάτων άνθρακα, αποφεύγεται η ταφή αποβλήτων, μειώνεται το κόστος του καυσίμου για τον σταθμό παραγωγής ενέργειας και το κόστος παραγωγής για την τοιμεντοβιομηχανία και μειώνονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Μόνο το 2006 η ST επεξεργάστηκε περίπου 1.000.000 τόνους ιπτάμενης τέφρας, εκ των οποίων το 70% πουλήθηκε με το εμπορικό σήμα ProAsh.

Kenaf: Βιώσιμη λύση για αγροτικές εκμεταλλεύσεις

Το φυτό kenaf προβάλλεται ως μια βιώσιμη λύση για την αντικατάσταση των μειούμενων καλλιεργειών καπνού και για την παραγωγή καινοτόμων εξαγωγικών προϊόντων. Θεωρείται "πράσινο προϊόν" και προωθείται ως μια καινοτόμος, ρεαλιστική προοπτική τόσο για την αγροτικό όσο και για την βιομηχανικό κλάδο.

Ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) σε συνεργασία με το Αμερικανικό Προξενείο της Θεσσαλονίκης, την Αμερικανική Γεωργική Σχολή, το ΠΑΣΕΓΕΣ, το ΚΑΠΕ και η χαρτοβιομηχανία ΜΕΛ δημιούργησαν ομάδα εργασίας με σκοπό τη διερεύνηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης του φυτού Kenaf στην Ελλάδα. Η ομάδα εργασίας συγκέντρωσε διαθέσιμες πληροφορίες, προχώρησε σε πιλοτική καλλιέργεια του φυτού και συνεργάστηκε με ειδικούς για τις βιομηχανικές εφαρμογές του φυτού. Επιπλέον, ανέθεσε στην εκπόνηση σχετικής μελέτης σκοπιμότητας.

Η ομάδα εργασίας ακολούθει καινοτομική προσέγγιση, καθώς πρώτα διερευνά τις πιθανές βιομηχανικές εφαρμογές του προϊόντος και εντοπίζει τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες, και έπειτα συνεχίζει στην αγροτική ανάπτυξη, με εξασφαλισμένη πλέον την απορρόφηση των παραχθέντων αγαθών. Το φυτό είχε χρησιμοποιηθεί αρχικά για την παραγωγή σχοινιών, αλλά τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί τεχνολογίες που το κάνουν άριστη

πηγή για χαρτομάζα, για την παραγωγή υφασμάτων αλπία και πετσετών πλόγω των απορροφητικών του ιδιοτήτων, καλό υλικό για συνθετικά υλικά και ξύλο, άριστο μοντακό υλικό, απορροφητικό υγρασίας αλπία και πετρελαίου και άλλα προϊόντα.

Ειδικότερα όσον αφορά τη χαρτοβιομηχανία, ο χρήση των φυτικών ίνών του Kenaf παρουσιάζει σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη σε σχέση με την παραδοσιακή μέθοδο που χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη τα δέντρα. Επιπλέον, οι ίνες του φυτού είναι πιο ανοιχτόχρωμες από αυτές των δέντρων και επομένως περιορίζεται ο χρήση πλευκαντικών, που επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον. Τέλος, σε σύγκριση με τις παραδοσιακές καλλιέργειες, το kenaf απαιτεί λιγότερο νερό, λιγότερα λιπαράσματα και λιγότερα φυτοφάρμακα. Τα περιβαλλοντικά οφέλη είναι, επομένως πολλαπλά.

ΑΚΑΕΝΟ και Πολυτεχνείο Κρήτης: Ελληνο-γαλλική συνεργασία για την επεξεργασία αποβλήτων ελαιοτριβείων

Η γαλλική εταιρεία ΑΚΑΕΝΟ, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Βιοχημικής Μηχανικής και Περιβαλλοντικής Βιοτεχνολογίας του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης ανέπτυξαν μια νέα τεχνολογίκη διεργασία για τη βιολογική επεξεργασία των υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων, που διασφαλίζει αποτελεσματικότερη αποσύνθεση των λιπών και μικρότερο κόστος.

Η τεχνολογία που αναπτύχθηκε από την ΑΚΑΕΝΟ επιτρέπει τη βιολογική διάσπαση των αποβλήτων που περιέχουν λίπον, χωρίς την ταυτόχρονη δημιουργία μικροβιολογικής ιλίους. Η τεχνολογία αυτή, που συνδυάζει τη βιοτεχνολογία και τη μηχανική, μπορεί να εφαρμοστεί για την επίλιση σημαντικών βιομηχανικών περιβαλλοντικών προβλημάτων. Πραγματοποιείται σε μονάδες βιολογικού καθαρισμού και διαρκεί μόνο 4 ημέρες.

Η γαλλική καινοτομία προσέβλησε το ενδιαφέρον του Πολυτεχνείου Κρήτης καθώς, σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την επεξεργασία των αποβλήτων ελαιοτριβείων, πρόβλημα που αντιμετωπίζουν συχνά οι μεσογειακές χώρες. Συγκεκριμένα, η συνεργασία των δύο οργανισμών (για την οποία μεσολάβησαν το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας και το αντίστοιχο Κέντρο της Γαλλίας IRC MedIN) αναμένεται να οδηγήσει σε μια μέθοδο διαχείρισης των υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων, με χαμηλό κόστος και υψηλή απόδοσην.

Pilux & Danpex: Φωτιστικά για την εξοικονόμηση ενέργειας

Η εταιρεία Pilux & Danpex, που δραστηριοποιείται στους τομείς του κτιριακού και βιομηχανικού ηλεκτρολογικού υλικού και του φωτισμού, ανέπτυξε ένα καινοτομικό φωτιστικό σώμα που συμβάλλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Το φωτιστικό σώμα "Πρωτέας", κατοχυρωμένο με διεθνή διπλώματα ευρεσιτεχνίας, καταναλώνει 20-50% λιγότερη ενέργεια από τα συμβατικά φωτιστικά σώματα, έχοντας ωστόσο καλύτερες επιδόσεις στον φωτισμό. Διαθέτει ανακλαστήρες που περιστρέφονται σε γωνίες ±160° ώστε να καθοδηγούν το φως όπου απαιτείται. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αναβάθμιση παλαιών φωτιστικών, μειώνοντας σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας και συνεισφέροντας στην προστασία του περιβάλλοντος. Χρησιμοποιείται 2 ή 4 λαμπτήρες τύπου T8 από 18W έως 58W ή T5 από 14W έως 80W.

Ecoelastika

<http://www.ecoelastika.gr>

HELESI S.A.

<http://www.helesi.com>

Separation Technologies LLC

<http://www.stiash.com/>

Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (Ανακίνωση για το kenaf)

http://www.seve.gr/gr/archive/deltia_results_details.asp?id=547

AKAENO

<http://www.akaeno.com/>

Πολυτεχνείο Κρήτης, Εργαστήριο Βιοχημικής Μηχανικής & Περιβαλλοντικής Βιοτεχνολογίας

http://www.enveng.tuc.gr/Labs/ebdpb_lab.htm

Pilux & Danpex

<http://www.pilux-danpex.gr/>

"Η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων προστασίας του περιβάλλοντος είναι υψηλή"

Συνέντευξη του Ανδρέα Κουσκούρη, Προέδρου του Πανελλήνιου Συνδέσμου Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ)

Πώς ξεκίνησε η πρωτοβουλία για την έδρυση του ΠΑΣΕΠΠΕ; Ποιοι είναι οι κύριοι σκόποι του ΠΑΣΕΠΠΕ και μέσω ποιών δράσεων προσπαθεί να τους επιτύχει;

Ο ΠΑΣΕΠΠΕ ξεκίνησε το 2001 με πρωτοβουλία του Δρα Κωσταντίνου Αραβώση, τότε Προέδρου και νυν Καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, και ενός αριθμού εταιρειών στην προσπάθειά τους να συμβάλουν στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του κλάδου εταιρειών προστασίας περιβάλλοντος για υποστήριξη.

Ο Σύνδεσμος αποσκοπεί στην προαγωγή, την υποστήριξη και την υπεράσπιση των κοινών επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του καθώς και στην αναγνώριση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Εκπροσωπεί συμπλοκικά τις απόψεις των Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος απέναντι σε δημόσιες αρχές του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού: ήδη από το 2004 ο ΠΑΣΕΠΠΕ εκπροσωπεί τις εταιρείες αυτές στη FEAD (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εταιρειών Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και Παροχής Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών).

Σε συνεργασία με τον ΣΕΒ, του οποίου ο ΠΑΣΕΠΠΕ είναι μέλος, καθώς και με ομοειδείς συνδέσμους και ενώσεις στην Ελλάδα και την Ευρώπη, προωθεί και διοργανώνει δράσεις για την εκπαίδευση και ενημέρωση των επιχειρήσεων-μελών του. Ο ΠΑΣΕΠΠΕ εκπροσωπεί 100 από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις στον τομέα προστασίας του περιβάλλοντος. Στόχος είναι να γίνει συνομιλητής με τη δημόσια διοίκηση για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου του παραπάνω στον εναρμόνισμα των κοινοτικής νομοθε-

σίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Προς αυτή την κατεύθυνση αναλαμβάνει δράσεις όπως η ενημέρωση των αρμόδιων, η κριτική σε σχέδια νόμου, η διοργάνωση πημερίδων και η σχετική αρθρογραφία.

Το 2007 ο ΠΑΣΕΠΠΕ συνδιοργάνωσε με την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος και Παροχής Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών το ευρωπαϊκό συνέδριο διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην Αθήνα. Τέλος, έχει δημιουργήσει τεχνικές ομάδες εργασίας για όλα τα θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων και επεξεργασίας νερού οι οποίες υποστηρίζουν τον σύνδεσμο στις τοποθετήσεις του.

Μια από τις πρωτοβουλίες σας είναι και τα Ελληνικά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον. Ποια είναι η απήκοντας τους ανάμεσα στις ελληνικές επιχειρήσεις;

Ο ΠΑΣΕΠΠΕ, υπό την αιγίδα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανίων, διοργάνωσε με επιτυχία δύο φορές (2004-2005 και 2006-2007) τα Ελληνικά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον στο πλαίσιο των αντιστόχων Ευρωπαϊκών. Οι υποψήφιες επιχειρήσεις μπορούσαν να διαγωνισθούν σε τέσσερις κατηγορίες: Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, Οικολογικού Προϊόντος, Καθαρής Τεχνολογίας, Αειφόρου Κατασκευής.

Η ανταπόκριση των εταιρειών υπήρξε μεγάλη γιατί οι ελληνικές επιχειρήσεις πειτευργούν σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό περιβάλλονταν και εξελίσσονται διαρκώς.

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να συνδυαστούν οι στόχοι για αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και για προστασία του περιβάλλοντος;

Η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων προστασίας του περιβάλλοντος είναι ήδη υψηλή. Το κοινοτικό θεσμικό πλαισίο ανεβάζει διαρκώς τον πόλη, προκειμένου να αναδειχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση σε πρώτη παγκοσμίου επιπέδου στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτό αποτελεί κίνητρο για τη συνεχή βελτίωση και των ελληνικών επιχειρήσεων στον τομέα αυτόν.

Ποιες απλαγές σε επίπεδο θεσμών και πολιτικής πιστεύετε ότι είναι αναγκαίες για την προώθηση της «πράσινης επιχειρηματικότητας» στη χώρα μας;

Είναι απαραίτητη η διοικητική αναδιάρθρωση του ευρύτερου δημόσιου τομέα ώστε να εκσυγχρονιστούν διαδικασίες όπως, για

παράδειγμα, αυτές των αδειοδοτήσεων. Θα πρέπει επίσης να υπαχθούν τα ΝΠΔΔ στον ΦΠΑ για την παροχή υπηρεσιών, καθώς τα τρέχοντα καθεστώς μη υπαγωγής των δραστηριοτήτων τους στον φόρο οδηγεί σε στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού.

Κρίνουμε απαραίτητο να επεκταθούν οι έλεγχοι του σώματος ελεγκτών περιβάλλοντος πέρα από τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να συμπεριλάβουν και φορείς του δημοσίου, όπως είναι οι ΟΤΑ, για τους οποίους υπάρχει ήδη Κοινή Υπουργική Απόφαση σύμφωνα με την οποία απαιτείται αδειοδότηση περισυλλογής αποβλήτων από την τοπική αυτοδιοίκηση. Η θέσπιση δεικτών επιδόσης μέσω των οποίων θα παρακολουθούνται τα κόστη διαχείρισης περιβάλλοντικών δράσεων από τους ΟΤΑ είναι ένα ακόμη μέτρο που θα έπρεπε να έχει ήδη εφαρμοστεί εδώ και καρό.

Ο ΠΑΣΕΠΠΕ πιστεύει πως ο ιδιωτικός τομέας, με την τεχνογνωσία και την εμπειρία που διαθέτει, είναι καταδηλωτέρος από τους ΟΤΑ για την κατασκευή και πειτευργία έργων προστασίας του περιβάλλοντος και γ' αυτόν τον λόγο θα πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να προβούν σε μεγάλες επενδύσεις στον τομέα αυτό.

Ποιες είναι οι μελλοντικές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη ή/και επέκταση των δράσεων του ΠΑΣΕΠΠΕ και σε ποιους τομέας;

Ο ΠΑΣΕΠΠΕ επιδιώκει να παίξει σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του Δ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, κυρίως όσον αφορά τα έργα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων και επεξεργασίας νερού. Στοχεύει επίσης να συμβάλει, μέσω παρεμβάσεών του, στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για έργα που θα υλοποιηθούν με συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις – μέλη του, ο ΠΑΣΕΠΠΕ θέλει να ανοίξει νέες προοπτικές στα Βαλκάνια, υποστηρίζοντας παράλληλα τα συμφέροντα των μελών του τόσο στα εθνικά όσο και στα κοινοτικά όργανα, μέσω της συμμετοχής του στη FEAD (European Waste Management and Environmental Services Federation).

Τέλος, στοχεύει να ενισχύσει τον παρεμβατικό του ρόλο σε θέματα διασυνοριακής μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων, δεδομένων των προβλημάτων που προκύπτουν το τελευταίο διάστημα, όπως συνέβη, με παραδειγματικό, με την παρατεταμένη απεργία των Ημερεγγατών.